

SONUÇ BİLDİRİSİ

7. İslam İktisadı Atölyesi

Günümüz Para Sistemi; Faiz Oranı ve Enflasyondaki Artışın Ana Kaynağı

İslam İktisadı ve Araştırma Merkezi (İKAM), İlmî Etüdler Derneği (İLEM) ve Türkiye İktisadi Girişim ve İş Ahlakı Derneği (İGİAD) işbirliği ile 7. İslam İktisadı Atölyesini Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi ev sahipliğinde 5-7 Nisan 2019 tarihleri arasında gerçekleştirdi. Bu yılki atölyenin teması “İslam İktisadında Para” idi. Atölyenin 5 Nisan 2019 tarihinde gerçekleştirilen açılış programında karşılama konuşmalarının ardından İslam İktisadı Ödülleri verildi ve açılış paneli gerçekleştirildi. Atölyenin bu yılki teması dâhilinde bildiriler sunuldu. 3 gün boyunca değerlendirmeler ve tartışmalar gerçekleştirildi. İKAM bünyesinde bir araya gelen katılımcılar, bir takım temel meseleler hakkında görüşlerini sundu. İslami bir para sistemini inşa edebilmek için pragmatik politikaların düzenlenmesi ihtiyacı, aşağıdaki boyutlara özellikle dikkat çekilerek vurgulandı:

1. Çağdaş ekonomilerde var olan sorunların büyük bir kısmı pratikte para sistemine dayanmaktadır.
2. Mevcut parasal sistem, sadece faiz oranlarındaki yükselişin ana kaynağı değil, aynı zamanda birçok ülkede enflasyonun ve paranın değer kaybetmesinin temel nedenidir.
3. Modern dönem tefeci simyanın merkezinde kısmi rezerv bankacılığı bulunmakta ve faiz yoluyla paraya olan ilgiyi çekerek kurgusal satın alma gücü yaratmaktadır.
4. Az sayıda rezerv para biriminin uluslararası piyasada hüküm sürmesi ve diğerlerine kıyasla daha fazla avantaj sağlayıp, zayıf olanları günlük yapay kur dalgalanmalarına maruz bırakması, uluslararası iktisat alanında çözülmesi gereken bir sorundur.
5. Mevcut para sisteminin sorunlu yönü, sistemdeki kredi yaratma mekanizması ile yakından ilgilidir.
6. İslami Finansal Kurumlar ve ürünler, İslami para sistemini uygulama noktasında ilgili ülkelere yardım eden bir pozisyonda olmamıştır.
7. İkili bankacılık sistemi, çeşitli ülkelerde makroekonomik düzeyde İslami para sisteminin inşa edilmesine yardım etmek yerine İslami para politikalarını anlaşılması zor hale getirdi.
8. Neoklasik önermeler kendilerinin, ekonomik aktörlerin davranışlarının zayıf birer taklidi olduğunu kanıtladılar.
9. Ekonomik aktörlerin davranışlarındaki değişkenlikler, insan davranışlarının modellenmesinde ve çıkarımlarda bulunmada dikkate alınmalıdır.
10. İdeal para politikası, parasal büyüme ile reel ekonomik büyüme arasındaki ilişkiyi yansıtmalıdır.
11. Ülkeler, ikili ticaretlerinde dolar başta olmak üzere rezerv para birimleri ve aracı para birimlerine olan bağımlılıklarını azaltmalıdır.

12. Öncüler bu alanda yolu aydınlatmış durumdadır ve bu nedenle kendilerini kanıtlamak ve kapsamlı bir İslami para ekonomisi teorisi geliştirmek, yeni araştırmacıların sorumluluğundadır.
13. Sonuç olarak, bir İslami para sistemi normatif ve ahlaki temellerini İslam'ın öğretilerinden türetse de, bu özelliklerin teori ve pratiğe nasıl aktarılacağı, yukarıda bahsedilenler ışığında çağdaş ekonomistlerin işidir.

Bu amaç doğrultusunda, İKAM dünyanın çeşitli yerlerinden deneyimli şahsiyetleri İslam iktisadının para meselelerini tartışmak, müzakere etmek, aydınlığa kavuşturmak ve geleceğe yön vermek için 7. İslam İktisadı Atölyesi'nde bir araya getirdi. Birbirinden farklı ve karşıt görüşler masaya yatırıldı, çeşitli konularda fikir birliği sağlandı. İKAM'ın 7. İslam İktisadı Atölyesi şeklinde gösterdiği çabanın, çağdaş finansal ve parasal sistemlerin kötülüğüne karşı koymak için pragmatik politikaların geliştirilmesinin yanı sıra İslami İktisat alanında gelecekteki araştırmalar için de ufuk açacağı ve uygun yönlendirmelerde bulunacağı ümit edilmektedir.